

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS ĮGYVENDINANT YPATINGOS
VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTUS ĮSTATYMO NR. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 IR 16
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ypatingos valstybinės svarbos projektas – energetikos infrastruktūros, transporto infrastruktūros ar krašto apsaugos sričių projektas, kurį šio įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) teikimu Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) pripažįsta valstybei ypač svarbiu ekonominiu ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiu projektu, **arba karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, kurios sąrašą pagal Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymą tvirtina Vyriausybė, pritaikymo ir (ar) sukūrimo projektas.**“

2. Pakeisti 2 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, **Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme** ir Žemės įstatyme.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Projektų pripažinimas ypatingos valstybinės svarbos projektais

1. Žemė visuomenės poreikiams paimama šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis **šiais atvejais:**

1) kai ši žemė yra reikalinga ypatingos valstybinės svarbos projektams, kurių svarbą visuomenės poreikiams pripažįsta Seimas, įgyvendinti. Vyriausybės teikimu Seimas šio įstatymo nustatyta tvarka ypatingos valstybinės svarbos projektais pripažįsta valstybei svarbius ekonominius ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius energetikos infrastruktūros, transporto infrastruktūros ar krašto apsaugos sričių projektus;

2) kai, atsižvelgiant į neatidėliotiną visuomenės poreikį plėsti pasirengimą krašto gynybai, ši žemė yra reikalinga karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, pritaikymo ir (ar) sukūrimo ypatingos valstybinės svarbos projektams įgyvendinti. Šie projektai šiuo Įstatymu yra laikomi ypatingos valstybinės svarbos projektais.

2. Valstybės institucija, inicijuojanti projekto pripažinimą ypatingos valstybinės svarbos projektu, turi pateikti Vyriausybei parengtą projekto galimybių studiją, kurioje būtų pateikta išsami numatomo įgyvendinti projekto analizė techniniu, finansiniu ir ekonominiu požiūriais. Seimas projektą pripažįsta ypatingos valstybinės svarbos projektu priimdamas nutarimą arba įstatymą. **Tais atvejais, kai žemė visuomenės poreikiams reikalinga įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektą dėl karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, pritaikymo ir (ar) sukūrimo (toliau – ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo), karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašas rengiamas ir tvirtinamas vadovaujantis Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymu.**

3. Seimas, priimdamas nutarimą arba įstatymą dėl projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu, nustato, kad tokio projekto įgyvendinimui yra taikomas šis įstatymas, ir nurodo projektą įgyvendinančią instituciją. Projektą įgyvendinanti institucija gali įgalioti savo reguliavimo srities:

1) biudžetines įstaigas ir valstybės įmones, kurių savininko teises ir pareigas ji įgyvendina, atlikti dalį šiame įstatyme reglamentuotų žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų, finansuojamų įgyvendinamo projekto lėšomis;

2) akcines bendroves ar uždarąsias akcines bendroves, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime arba kuriose valstybės valdomai bendrovei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, atlikti dalį šiame įstatyme reglamentuotų su viešojo administravimo veikla nesusijusių žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų, finansuojamų įgyvendinamo projekto lėšomis.

4. Ypatingos valstybinės svarbos projekto dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo įgyvendinančioji institucija yra Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija. Krašto apsaugos ministerija turi teisę įgalioti kitą krašto apsaugos sistemos instituciją atlikti šiame įstatyme reglamentuotas žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras, finansuojamas įgyvendinamo projekto lėšomis.

5. Projektą įgyvendinanti institucija yra atsakinga už šiame įstatyme reglamentuotų ir pagal šio straipsnio 3 ~~dalį~~ ir 4 dalyse perduotų žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų tinkamą atlikimą.“

3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1. Kai ketinama žemę paimti visuomenės poreikiams **šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu atveju** ~~įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus~~, projektą įgyvendinanti institucija kreipiasi į Vyriausybę su prašymu priimti nutarimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą. Projektą įgyvendinanti institucija kartu su prašymu Vyriausybei pateikia ypatingos valstybinės svarbos projekto specialiojo plano (toliau – specialusis planas) projektą, parengtą Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. **Kai ketinama žemę paimti visuomenės poreikiams šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu atveju, Krašto apsaugos ministerija, vadovaudamasi Žemės įstatymo 37 straipsnio 11 dalimi, parengusi karinės infrastruktūros projektą, kreipiasi į Vyriausybę su prašymu priimti nutarimą dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo. Nagrinėjant šį prašymą ir priimant Vyriausybės nutarimą dėl jo patvirtinimo, netaikoma šio straipsnio 2 dalis. Krašto apsaugos ministerija apie visuomenės poreikiams planuojamą paimti privačią žemę informuoja žemės sklypo (sklypų) savininką (savininkus) ir (ar) kitą naudotoją (kitus naudotojus), vadovaudamasi karinės infrastruktūros projektų rengimo tvarka, nustatyta aplinkos ministro ir krašto apsaugos ministro, ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki kreipimosi į Vyriausybę su prašymu priimti nutarimą dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo.**

2. Vyriausybė išnagrinėja prašymą bei pateiktus dokumentus ir nustato, ar prašymas atitinka šio įstatymo reikalavimus. Jeigu prašymas atitinka šio įstatymo reikalavimus, Vyriausybė priima nutarimą patvirtinti specialųjį planą ir pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą. Šiame Vyriausybės nutarime nurodomas ir numatomas ypatingos valstybinės svarbos projekto įgyvendinimo terminas. Nuo Vyriausybės nutarimo įsigaliojimo momento:

1) žemės sklypo savininkai neturi teisės perleisti, įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktinių teisių į specialiajame plane nurodytus žemės sklypus, taip pat neturi teisės šių žemės sklypų pertvarkyti (atidalyti, padalyti, perdalyti, sujungti);

2) specialiajame plane nurodytuose žemės sklypuose gali būti atliekami statybiniai tyrimai. Žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų iki statybinių tyrimų

pradžios informuojami tyrėjo šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka, nurodomas numatomas statybinių tyrimų atlikimo būdas ir trukmė, tiriamo ploto ribos ir darbų atlikimo laikas.

3. Kai įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo, žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžia yra laikoma Vyriausybės nutarimo dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo įsigaliojimo data. Nuo Vyriausybės nutarimo dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo įsigaliojimo momento žemės sklypo (sklypų) savininkas (savininkai) neturi teisės perleisti, įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktinių teisių į karinės infrastruktūros projekte nurodytą (nurodytus) žemės sklypą (sklypus), taip pat neturi teisės šio žemės sklypo (šių žemės sklypų) pertvarkyti (atidalyti, padalyti, perdalyti, sujungti).

4. Įsigaliojus Vyriausybės nutarimui patvirtinti specialųjį planą ir pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą **ar Vyriausybės nutarimui dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo**, projektą įgyvendinanti institucija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka išsiunčia pranešimą **Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui**, žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui apie tokio Vyriausybės nutarimo įsigaliojimą.

5. Projektą įgyvendinanti institucija apie įsigaliojusį Vyriausybės nutarimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą **arba Vyriausybės nutarimą dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo** nedelsdama, tačiau ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui ir pateikia žemės sklypų, kurių visą plotą arba jų dalis numatoma paimti visuomenės poreikiams, sąrašą, taip pat valstybinės žemės sklypų, kurių valstybinės žemės nuomos ar panaudos sutartis numatoma nutraukti, sąrašą su nurodytais šių žemės sklypų savininkais ir (ar) kitais naudotojais ir šių žemės sklypų unikaliais numeriais ir prašymą Nekilnojamojo turto registre įrašyti žymas apie žemės sklypų paėmimą visuomenės poreikiams. Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių žemės sklypų sąrašų gavimo dienos Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas patikrina, ar šiuose žemės sklypų sąrašuose nurodyti duomenys atitinka Nekilnojamojo turto registro duomenis, ir Nekilnojamojo turto registre įrašo žymą, kad pradėta žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams procedūra. Apie Nekilnojamojo turto registro įrašuose įrašytas žymas raštu informuoja projektą įgyvendinančią instituciją ir kartu pateikia informaciją apie tuos žemės sklypų sąrašų duomenis, kurie neatitinka Nekilnojamojo turto registro duomenų. Tokiu atveju projektą įgyvendinanti institucija per 5 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo dienos patikslina žemės sklypų, dėl kurių nustatyti neatitikimai, duomenis ir patikslintą šių žemės sklypų sąrašą pateikia Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui, kuris per 5 darbo dienas nuo

minėto sąrašo gavimo dienos įrašo žymas Nekilnojamojo turto registro įrašuose ir apie tai raštu informuoja projektą įgyvendinančią instituciją.

6. Nuo to momento, kai žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka yra pranešta apie Vyriausybės nutarimo pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą **arba Vyriausybės nutarimo dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo** įsigaliojimą, žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas negali kliudyti projektą įgyvendinančiai institucijai ar jos atstovams įgyvendinti šiame įstatyme nustatytą žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą. Jeigu įgyvendinant šiame įstatyme nustatytas žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras reikia gauti viešojo administravimo funkcijas atliekančių subjektų pažymas, sutikimus, derinimo ar patvirtinimo dokumentus, kurių išdavimas teisės aktais numatytas nekilnojamųjų daiktų savininkų prašymu, teisę pateikti tokį prašymą turi projektą įgyvendinanti institucija. Asmenims, pažeidusiems šio įstatymo reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė atsakomybė. Taip pat tokiais atvejais šio įstatymo nustatyta tvarka žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui pervedant atlyginimą už visuomenės poreikiams paimamą turtą ar už žemės savininko ir (ar) kito naudotojo nuostolius, patirtus atliekant statybinius tyrimus, atlyginimo suma yra sumažinama projektą įgyvendinančios institucijos išlaidų, patirtų šalinant žemės savininko ir (ar) kito naudotojo sudarytas neteisėtas kliūtis tinkamai šiame įstatyme nustatytoms žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūroms įgyvendinti, dydžiu.

7. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas specialusis planas gali būti keičiamas arba koreguojamas Teritorijų planavimo įstatyme, specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka ir atvejais. Specialiojo plano pakeitimai tvirtinami, apie juos pranešama Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui ir apie juos informuojami žemės savininkai ir (ar) kiti naudotojai šiame straipsnyje nustatyta tvarka. **Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas karinės infrastruktūros projektas gali būti keičiamas arba koreguojamas vadovaujantis aplinkos ministro ir krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka ir atvejais. Karinės infrastruktūros projekto pakeitimai tvirtinami, apie juos pranešama Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui ir apie juos informuojami žemės savininkai ir (ar) kiti naudotojai šiame straipsnyje nustatyta tvarka.**

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Įsigaliojus Vyriausybės nutarimui patvirtinti specialųjį planą ir pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, projektą įgyvendinanti institucija šio įstatymo III skyriuje nustatyta tvarka rengia žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą ir organizuoja paimamo visuomenės poreikiams turto vertinimą. **Įsigaliojus Vyriausybės nutarimui dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo, projektą įgyvendinanti institucija šio įstatymo III skyriuje nustatyta tvarka organizuoja paimamo visuomenės poreikiams turto vertinimą.**“

2. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Kai ketinama žemę paimti visuomenės poreikiams šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu atveju, projektą** ~~Projektą~~ įgyvendinanti institucija, parengusi žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą ir turto vertinimo ataskaitą, kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) su prašymu patvirtinti žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą ir priimti sprendimą paimti žemę visuomenės poreikiams. Nacionalinė žemės tarnyba projektą įgyvendinančios institucijos prašymą išnagrinėja per 30 dienų nuo prašymo pateikimo dienos. Jeigu Nacionalinė žemės tarnyba nustato, kad žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektas ir turto vertinimo ataskaita parengti šio įstatymo nustatyta tvarka, **taip pat nustato, kad turto vertinimo ataskaita galioja**, ji patvirtina žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą. Patvirtinusi minėtą projektą pagal suinteresuotos institucijos pateiktas kadastro duomenų bylas, Nacionalinė žemės tarnyba priima sprendimus patvirtinti paimamų visuomenės poreikiams žemės sklypų kadastro duomenis ir žemės sklypų, suformuotų pertvarkius žemės sklypų dalis, likusias nuo visuomenės poreikiams paimamų žemės sklypų dalių, kadastro duomenis ir per 5 darbo dienas nuo sprendimo patvirtinti minėtus kadastro duomenis priėmimo dienos Nekilnojamojo turto kadastro ir registro tvarkytojui pateikia prašymą juos įrašyti ar pakeisti, o Nekilnojamojo turto kadastro ir registro tvarkytojas per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos juos įrašo ar pakeičia. **Kai ketinama žemę paimti visuomenės poreikiams šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu atveju, Vyriausybei patvirtinus karinės infrastruktūros projektą, įgyvendinanti institucija, parengusi turto vertinimo ataskaitą, kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą su prašymu priimti sprendimą paimti žemę visuomenės poreikiams, pateikdama karinės infrastruktūros projektą, visuomenės poreikiams paimamų žemės sklypų kadastro duomenų bylas ir turto vertinimo ataskaitas. Nacionalinė žemės tarnyba projektą įgyvendinančios institucijos prašymą išnagrinėja per 30 dienų nuo prašymo pateikimo dienos. Jeigu Nacionalinė žemės tarnyba nustato, kad turto vertinimo ataskaita parengta šio įstatymo nustatyta tvarka ir yra galiojanti, ji pagal suinteresuotos institucijos pateiktas kadastro duomenų bylas priima**

sprendimus patvirtinti paimamų visuomenės poreikiams žemės sklypų kadastro duomenis ir žemės sklypų, suformuotų pertvarkius žemės sklypų dalis, likusias nuo visuomenės poreikiams paimamų žemės sklypų dalių, kadastro duomenis ir per 5 darbo dienas nuo sprendimo patvirtinti minėtus kadastro duomenis priėmimo dienos Nekilnojamojo turto kadastro ir registro tvarkytojui pateikia prašymą juos įrašyti ar pakeisti, o Nekilnojamojo turto kadastro ir registro tvarkytojas per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos juos įrašo ar pakeičia.“

5 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismas ne vėliau kaip per 14 dienų nuo žemės savininko ir (ar) kito naudotojo atsiliepimo pateikimo dienos arba termino, nustatyto atsiliepimui pateikti, pabaigos priimdamas nutartį išsprendžia klausimą, ar patvirtinti žemės paėmimo visuomenės poreikiams akto teisėtumą. Priimdamas nutartį dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams akto teisėtumo patvirtinimo, teismas įvertina, ar:

1) galioja Seimo nutarimas arba įstatymas dėl projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu, **o kai įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo – Vyriausybės nutarimas dėl karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašo patvirtinimo;**

2) galioja Vyriausybės nutarimas patvirtinti specialųjį planą ir pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, **o kai įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo – Vyriausybės nutarimas dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo;**

3) žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas buvo tinkamai pagal šio įstatymo reikalavimus informuoti apie žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą;

4) yra parengti žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektas ir paimamo visuomenės poreikiams turto vertinimo ataskaita, **o kai įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo, yra parengti karinės infrastruktūros projektas, kuriame numatytas žemės paėmimas visuomenės poreikiams, ir paimamo visuomenės poreikiams turto vertinimo ataskaita;**

5) yra priimtas žemės paėmimo visuomenės poreikiams aktas;

6) projektą įgyvendinanti institucija yra pervedusi žemės paėmimo visuomenės poreikiams akte nurodytą atlyginimo už visuomenės poreikiams paimamą žemę sumą į notaro, banko ar kitos kredito

įstaigos depozitinę sąskaitą.“

6 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1. **Kai žemė visuomenės poreikiams paaimama šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu atveju** ~~Kai~~ ir paaimamos visuomenės poreikiams žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas pasirašo žemės paėmimo visuomenės poreikiams aktą ir projektą įgyvendinanti institucija žemės paėmimo visuomenės poreikiams akte nurodytą atlyginimo sumą perveda į žemės savininko ir (ar) kito naudotojo nurodytą sąskaitą, Nacionalinė žemės tarnyba projektą įgyvendinančios institucijos prašymu priima sprendimą pakeisti paaimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą į žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekte numatytus pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą ir tokį žemės sklypą Nekilnojamojo turto registre įregistruoja kaip valstybinę žemę, o projektą įgyvendinanti institucija Nekilnojamojo turto registre įregistruoja valstybės nuosavybės teisę į statinius ir įrenginius, esančius paaimamame visuomenės poreikiams žemės sklype. **Kai žemė visuomenės poreikiams paaimama šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu atveju ir paaimamos visuomenės poreikiams žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas pasirašo žemės paėmimo visuomenės poreikiams aktą ir projektą įgyvendinanti institucija žemės paėmimo visuomenės poreikiams akte nurodytą atlyginimo sumą perveda į žemės savininko ir (ar) kito naudotojo nurodytą sąskaitą, projektą įgyvendinanti institucija Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia žemės paėmimo visuomenės poreikiams aktą, Vyriausybės nutarimą dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo ir prašo Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre pakeisti paimtų visuomenės poreikiams žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą bei įregistruoti Nekilnojamojo turto registre šį žemės sklypą kaip valstybinę žemę ir (ar) valstybės nuosavybės teisę į statinius ir įrenginius, esančius paimtame visuomenės poreikiams žemės sklype, projektą įgyvendinančios institucijos patikėjimo teisę į šį žemės sklypą ir (ar) Lietuvos kariuomenės patikėjimo teisę į statinius ir įrenginius, esančius šiame žemės sklype.**

2. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje numatytu atveju, kai žemės paėmimo visuomenės poreikiams akto teisėtumo klausimas yra sprendžiamas teisme, po to, kai įsiteisėja teismo nutartis patvirtinti žemės paėmimo visuomenės poreikiams akto teisėtumą, kaip tai nustatyta šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje, Nacionalinė žemės tarnyba projektą įgyvendinančios institucijos prašymu priima sprendimą pakeisti paaimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo

paskirtį ir (ar) būdą į žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekte numatytus pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą ir šį žemės sklypą Nekilnojamojo turto registre įregistruoja kaip valstybinę žemę, o projektą įgyvendinanti institucija Nekilnojamojo turto registre įregistruoja valstybės nuosavybės teisę į statinius ir įrenginius, esančius paimamame visuomenės poreikiams žemės sklype. **Kai įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo ir įsiteisėja teismo nutartis patvirtinti žemės paėmimo visuomenės poreikiams akto teisėtumą, kaip tai nustatyta šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje, projektą įgyvendinanti institucija Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia Vyriausybės nutarimą dėl karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo ir prašo Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadaastre pakeisti paimto visuomenės poreikiams žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą bei įregistruoti Nekilnojamojo turto registre šį žemės sklypą kaip valstybinę žemę ir (ar) valstybės nuosavybės teisę į statinius ir įrenginius, esančius paimtame visuomenės poreikiams žemės sklype, projektą įgyvendinančios institucijos patikėjimo teisę į šį žemės sklypą ir (ar) Lietuvos kariuomenės patikėjimo teisę į statinius ir įrenginius, esančius šiame žemės sklype.**

3. Nuosavybės teisė į visuomenės poreikiams paimamą žemę, statinius ir įrenginius pereina valstybei nuo žemės sklypo, statinių ir įrenginių įregistravimo Nekilnojamojo turto registre kaip valstybės nuosavybės momento. Įregistravus valstybės nuosavybę, žyma, nurodyta šio įstatymo 4 straipsnio 4 5 dalyje, panaikinama.

4. Visuomenės poreikiams paimtas ir valstybės vardu įregistruotas žemės sklypas (jo dalis) iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo Nacionalinės žemės tarnybos sprendimu jos nustatyta tvarka suderinus su projektą įgyvendinančia institucija gali būti suteiktas laikinai naudotis žemės ūkio veiklai žemės savininkui, iš kurio šis žemės sklypas buvo paimtas visuomenės poreikiams, ar kitam naudotojui, su kuriuo sudaryta žemės nuomos, panaudos ar kitą naudojimosi teisę suteikianti sutartis (dokumentas) prieš terminą buvo nutraukta paimant šį žemės sklypą visuomenės poreikiams.“

7 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnį 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektas (toliau – žemės paėmimo projektas) yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas šio įstatymo nustatyta tvarka specialiojo plano, nurodyto šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, sprendinių pagrindu. Rengiant žemės paėmimo

projektą, gali būti keičiamas ar koreguojamas specialusis planas šio įstatymo 4 straipsnio ~~6~~ **7** dalyje nustatyta tvarka.“

2. Papildyti 8 straipsnį 5 dalimi:

„5. Kai įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos projektas dėl karinės infrastruktūros pritaikymo ir (ar) sukūrimo, žemės paėmimo projektas nerengiamas ir Žemės įstatymo nustatyta tvarka rengiamas karinės infrastruktūros projektas, kuris yra žemės valdos projektas, o šio įstatymo III skyriaus nuostatos, išskyrus 13 straipsnio 1, 3–6 dalių nuostatas, netaikomos.“

8 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo 4 straipsnio ~~3~~ **4** dalyje numatytu pranešimu žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas taip pat yra informuojami apie jų teisę dokumentus, prašymus ar informaciją teikti institucijai per E. pristatymo sistemą, juos pasirašius kvalifikuotu elektroniniu parašu, arba registruotąja pašto siunta. Žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas pasirenka informacijos teikimo ir gavimo būdą ir apie jį informuoja instituciją. Institucijos pranešimai ir informacija žemės savininkams ir (ar) kitiems naudotojams, taip pat žemės savininkų ir (ar) kitų naudotojų dokumentai, prašymai ar informacija institucijai toliau teikiami jų pasirinktu būdu. Jeigu žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas informacijos teikimo ir gavimo būdo nepasirenka ir neinformuoja institucijos, jam informacija siunčiama registruotąja pašto siunta.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2023 m. birželio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas